

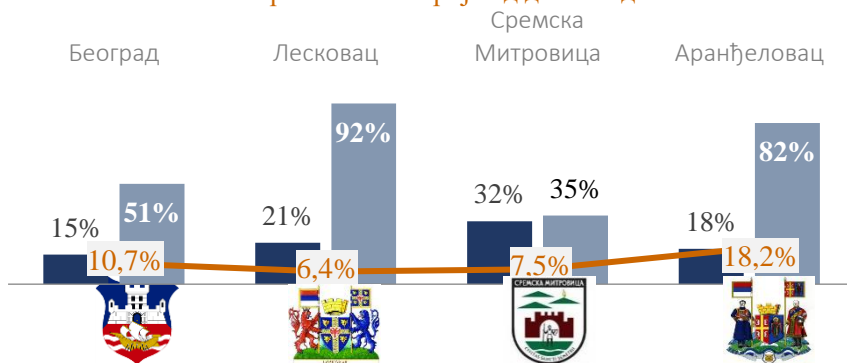
РЕЗИМЕ

Извештај о ревизији сврсисходности пословања
„Ефикасност наплате изворних прихода у јединицама локалне самоуправе“

Јединице локалне самоуправе нису обезбедиле планско ажурирање евиденција обвезника, континуитет у предузимању мера наплате, адекватну контролу и праћење ефеката, због чега је износ ненаплаћених изворних прихода значајан, уз повећан ризик од њиховог отписа

Проблеми у наплати изворних прихода умањују финансијске капацитете ЈЛС и утичу на обим и динамику реализације планираних расхода и издатака, квалитет јавних услуга и потребу за додатним трансферима из буџета Републике Србије. Изворни приходи у просеку чине између 30% и 40% укупних средстава локалних самоуправа, а за њихово утврђивање, наплату и контролу су надлежне ЈЛС. Ненаплаћена потраживања по основу изворних прихода на дан 31.12.2019. године износила су најмање 135 милијарди динара, што у просеку представља 1/3 годишњег буџета ЈЛС. У периоду од 2017. до 2019. године код 74% ЈЛС је дошло до раста ненаплаћених потраживања по основу изворних прихода у укупном износу од 9,6 милијарди динара, а у истом периоду ЈЛС су отписале 12 милијарди динара потраживања.

■ Раст ненаплаћених потраживања у периоду 2017-2019. године
■ Однос ненаплаћених потраживања према годишњем буџету ЈЛС
— Ненаплаћена потраживања старија од десет година

ЈЛС – субјекти ревизије нису спроводиле свеобухватне анализе поузданости података у евиденцијама, што је уз недостатак процедура и планског приступа ажурирању имало за последицу да је и даље присутан одређени број пријава без потпуних и ажурних података о обвезнику, као и неповезаност података о имовини и обвезнику, због чега постоји ризик да утврђена потраживања нису потпуна и да постоје обвезници којима потраживања неће бити утврђена благовремено.

Потраживања по основу изворних прихода од дужника који нису имали уплату у периоду од 2017. до 2019. године износе преко 70% укупно ненаплаћених потраживања Градова Београд, Лесковац, Сремска Митровица и Општине Аранђеловац. Због нередовног и недовољног слања опомена није дошло до прекида застарелости и обезбеђења предуслова за благовремено покретање поступака принудне наплате према дужницима. У поступцима принудне наплате није обезбеђена наплата свих потраживања, што увећава ризик од отписа услед наступања апсолутне застарелости.

Дуг старији од десет година који није отписан код ЈЛС – субјеката ревизије износи између 6% и 18% ненаплаћених потраживања. Нереално исказано стање ненаплаћених потраживања и неадекватно праћење ефеката предузетих мера, уз изостанак планова инспекцијског надзора заснованих на процени ризика и захтева за покретање прекршајних поступака, додатно умањују ефикасност наплате изворних прихода ЈЛС, на шта указује и присутан раст ненаплаћених потраживања.

Препоруке

Државна ревизорска институција је Граду Београду, Граду Лесковцу, Граду Сремска Митровица и Општини Аранђеловац дала следеће препоруке:

- да интерним процедурама уреде пословне процесе у вези са утврђивањем и праћењем наплате изворних прихода;
- да предузму активности на утврђивању и ажурирању података у евиденцијама, ради потпунијег и благовременог утврђивања обвезника и потраживања по основу изворних прихода;
- да редовно и свеобухватно предузимају активности у циљу благовремене наплате доспелог дуга, прекида застарелости и покретања поступака принудне наплате;
- да обезбеде пренос апсолутно застарелих потраживања у ванбилансно пореско рачуноводство ради реалнијег исказивања ненаплаћених потраживања;
- да уреде поступке извештавања и обезбеде праћење и оцену ефеката предузетих мера коришћењем показатеља који указују на њихову ефикасност;
- да предузму мере у циљу успостављања ефикасног надзора у поступку пореске контроле.